

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320202011
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8320202011.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobkyne: Z. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX/XX, Y. T. X., právne zastúpenej: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35807598, právne zastúpenému: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, Majerníkova 3/A, Bratislava, IČO: 42185190, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 378,- Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 21Csp/68/2020-80 zo dňa 03.02.2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 21Csp/68/2020-101 zo dňa 22.03.2021, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok.

II. Žalobkyni sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením (oprava záhlavia) rozhodol takto:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 378,-- eur a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyni súd priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Humenné súdny poplatok za žalobu vo výške 16,50 eur a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.“

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobkyňa podala žalobu, ktorou žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej sumu 378,-Eur a nahradiť trovy konania titulom primeraného finančného zadostučinenia.

Mal za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10Csp/145/2016 si žalobkyňa úspešne uplatnila svoje práva, tým že sa v konaní aktívne bránila proti možnosti žalovaného získať bezdôvodné obohatenie.

Ďalej uviedol, že v konaní vedenom na tamojšom súde pod sp. zn. 10Csp/145/2016, bolo konštatované porušenie ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka, ktoré zabezpečujú európsky štandard ochrany spotrebiteľa v prípadoch uzatváranie zmlúv o spotrebiteľskom úvere.

Pokiaľ išlo o výšku finančného zadostučinenia, bol toho názoru, že inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu zo strany spotrebiteľa, a teda pre naplnenie satisfakcie pre žalobkyňu priznanie nároku vo výške 378,-Eur považoval za primerané a postačujúce.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný, ktorý okrem iného uviedol, že konanie žalobkyne formou žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam. Žalobkyňa sa teda mohla brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Mal za to, že domáhanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňou, nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, nebolo by vhodné ju priznať a nebola náležitým spôsobom odôvodnená. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 379 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

6. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

7. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

8. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinností žalobou proti dodávateľovi.

9. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

10. Z obsahu spisu považuje odvolací súd za nepochybné, že rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 10Csp/145/2016 - 44 zo dňa 20.09.2017 bola žalovanému uložená povinnosť vydať žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 378,- Eur spolu s úrokom z omeškania s 5% úrokom z omeškania

ročne od 31.12.2016 do zaplata z dôvodu, že úver poskytnutý žalobkyni žalovaným v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch považoval za bezúročný a bez poplatkov.

11. Právoplatným ukončením konania vo veci sp. zn. 10Csp/145/2016 Okresného súdu Humenné, bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie.

12. Odvolací súd, vzhľadom na spotrebiteľom úspešné uplatnenie porušenia práva voči dodávateľovi uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie. Je potrebné si ozrejmiť, že bol to práve žalovaný, ktorý koncipoval obsah formulárovej zmluvy o úvere, ktorá neobsahovala obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch účinným v čase uzavretia zmluvy.

13. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia, vzal odvolací súd do úvahy aj to, že konanie žalovaného bolo spôsobilé negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľky a potenciálne ohroziť jej sociálny či rodinný život. Zároveň zohľadnil aj postoj spotrebiteľky, ktorá sa aj napriek jej postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodla brániť svoje spotrebiteľské práva a prispela tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobkyni vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárove zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, ktoré neobsahujú obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch.

14. Odvolací súd je toho názoru, že je opodstatnené, aby spotrebiteľia poukazovali na nedostatky formulárových spotrebiteľských zmlúv a predišli tak vzniku bezdôvodným obohateniam dodávateľov.

15. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závažného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Žalovaný si vo vzťahu k žalobkyni uplatňoval finančné plnenie na ktoré nemal nárok, vyvolal u nej stav právnej neistoty, ktorý musela riešiť podanou žalobou.

16. Odvolací súd preto považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 378 Eur, a to aj s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa, ktorá sa musela brániť tým, že podala žalobu na súd. Zároveň zohľadnil aj to, že odvolanie podal len žalovaný.

17. Odvolací súd je toho názoru, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

18. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní.

19. Vecne správny výrok o priznaní finančného zadosťučinenia zodpovedá vecne správny výrok o nároku na náhradu trov konania a povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Za daného stavu odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).